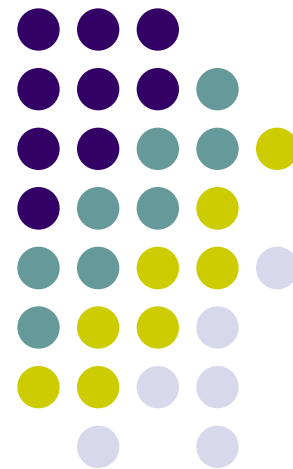

Мова програмування Java та технології J2EE

Лекція 1

Особливості мови
програмування Java

Сирота О.П.

Скорочення

- JDK = Java Development Kit
- JRE = Java Runtime Environment
- J2SE = Java 2 Standard Edition
- JavaSE = Java Standard Edition
- J2EE = Java 2 Enterprise Edition
- JavaEE = Java Enterprise Edition
- JavaME = Java Micro Edition
- JVM = Java Virtual Machine

Історія мови Java

Все почалося в 1990-1991 році з побутових пристроїв...

1991	Розпочався проект Green по розробці нової технології програмування
1992	Створено мову Oak
1994	Випущено Веб-броузер WebRunner
1995	Народилася мова Java (шляхом переіменування Oak)
1996	JDK 1.0
1997	JDK 1.1 (прототип Standard Edition)
1998	Personal Java (прототип Java MicroEdition)
1998	Java Professional Edition (прототип Enterprise Edition)
1998	Засновано процес стандартизації Java - Java Community Process (JCP)

- Сучасні сфери застосування
 - Розподілені інформаційні системи
 - Desktop-застосування
 - Мобільні телефони
 - Смартфони
 - Побутові пристрої
 - «Розумний дім»
- Предмет нашого курсу – Java SE та Java EE – розподілені інформаційні системи
- Процес JCP – специфікації JSR-XXX

Версії JavaSE

Версії	Функціональність у складі JDK	Рік
JDK 1.0		1996
JDK 1.1	<ul style="list-style-type: none">- Внутрішні класи- AWT- JDBC- RMI- reflection	1997
J2SE 1.2	<ul style="list-style-type: none">- Swing- Collections- Java IDL (CORBA IDL)- JIT-компілятор	1998
J2SE 1.3	<ul style="list-style-type: none">- JNDI- RMI over IIOP- CORBA ORB	2000
J2SE 1.4	<ul style="list-style-type: none">- XML, XSLT- регулярні вирази- logging API- Security, cryptography (JCE, JSSE, JAAS)- Java Web Start	2002
J2SE 5	<ul style="list-style-type: none">- Новий синтаксис (для циклів, generic, Enum, функції із змінною кількістю параметрів)- Анотації	2004
Java SE 6	<ul style="list-style-type: none">- Підтримка скриптових мов (javax.script)- Покращений моніторинг JVM- Java Smart Card I/O API- JAXB (XML->Java object, Java object->XML)	2006
Java SE 6 update 01-21	<ul style="list-style-type: none">- Інші	2006-2010
Java SE 7	<ul style="list-style-type: none">- VM support for non-Java languages- Інші	2011
Java SE 8	<ul style="list-style-type: none">- lambda	2014
Java SE 9	<ul style="list-style-type: none">- modularization	

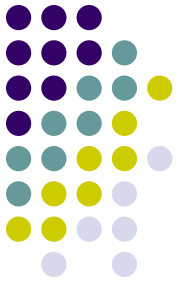
Стандартизація

OMG	CORBA, UML, BPMN
W3C	HTTP, HTML&CSS, Ajax XML, XSLT, XPath, XSL-FO WSDL (SOAP) та багато-багато інших
OASIS	ODF (Open Document Format for Office Applications) SAML SPML UDDI та багато-багато інших

- **Розробка специфікацій Java здійснюється суспільством JCP (Java Community Process) – з 1998 р.**

Виробники JavaSE

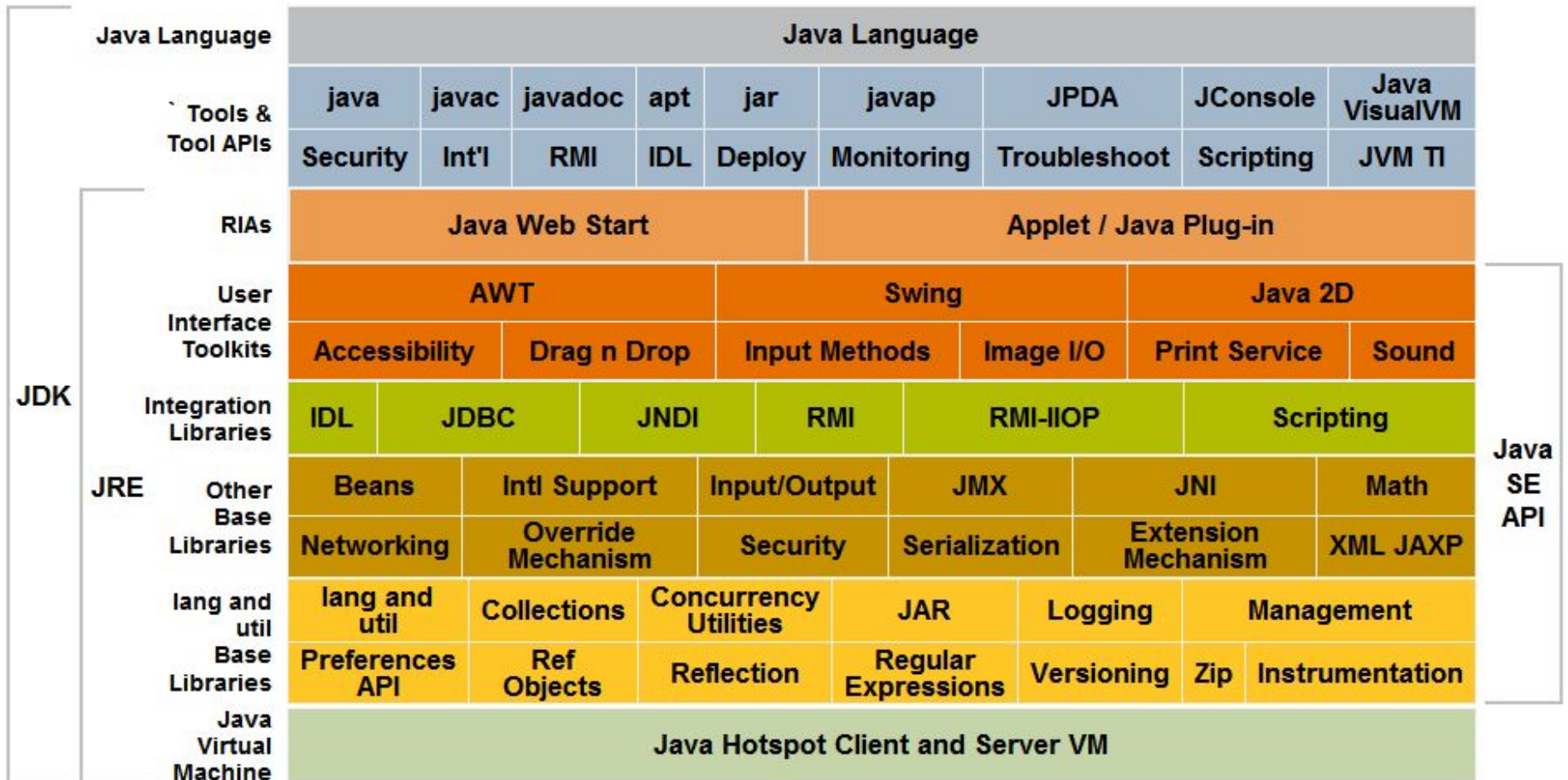

- Sun JDK (->Oracle JDK)
- IBM Java SDK
- Open JDK

JDK JRE JavaSE

- JDK – платформа для розробки
- JRE – платформа для виконання Java-програм
- JavaSE - API

Відмінності від C++

- **Ваші пропозиції**

Відмінності від C++

- Чиста об'єктно-орієнтована мова
- Кореневий об'єкт «`java.lang.Object`»
- Відсутні вказівники, тільки “посилання”
- Виділення пам'яті для об'єктів – тільки в області «`heap`» («куча»)
 - Java: `o = new myobject()` - `heap`
 - C++ : `o = new myobject()` – `heap`, `o = myobject()` – `stack`.
- Відсутня адресна арифметика
- Збирання сміття
- Відсутнє множинне успадкування класів (можливе множинне успадкування тільки інтерфейсів)
- Відсутні пре-процесор та макроси
- Відсутнє перевантаження операторів
- Пакети замість просторів імен («`namespace`»)
 - Обробка виключних ситуацій в Java є обов'язковою та контролюється компілятором (`Checked/Unchecked Exceptions`)
- Інтроспекція, рефлексія

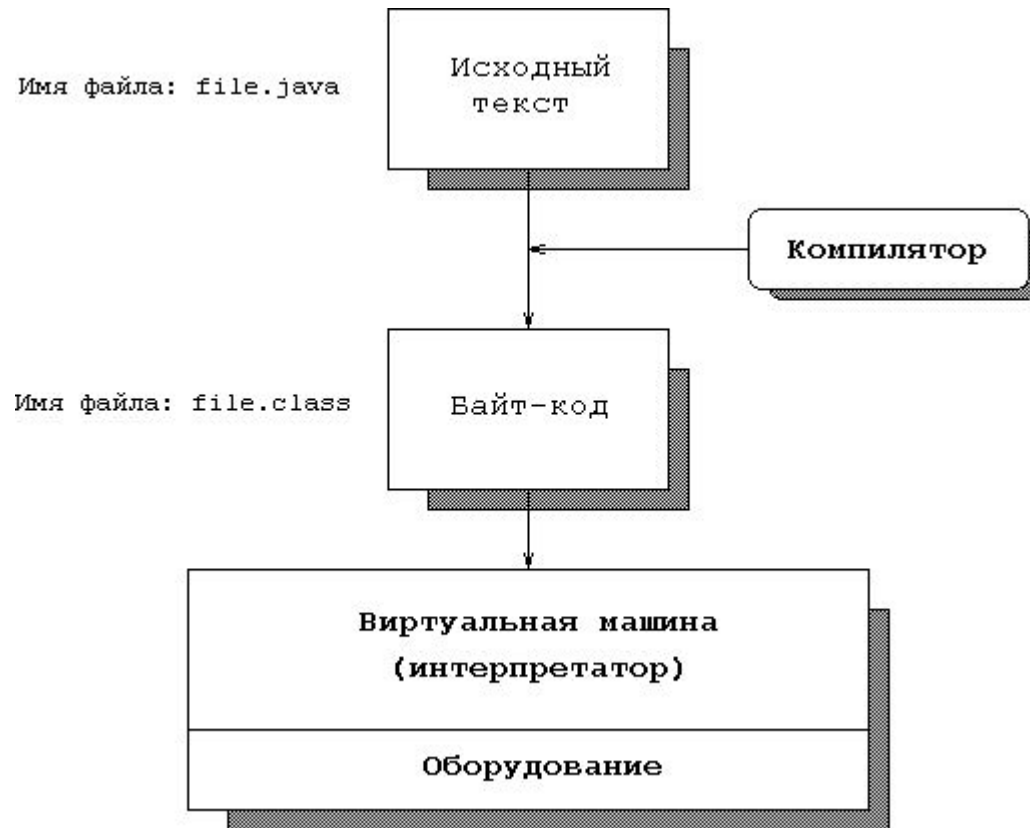

JAVA-ПРОГРАМА

Java-програма

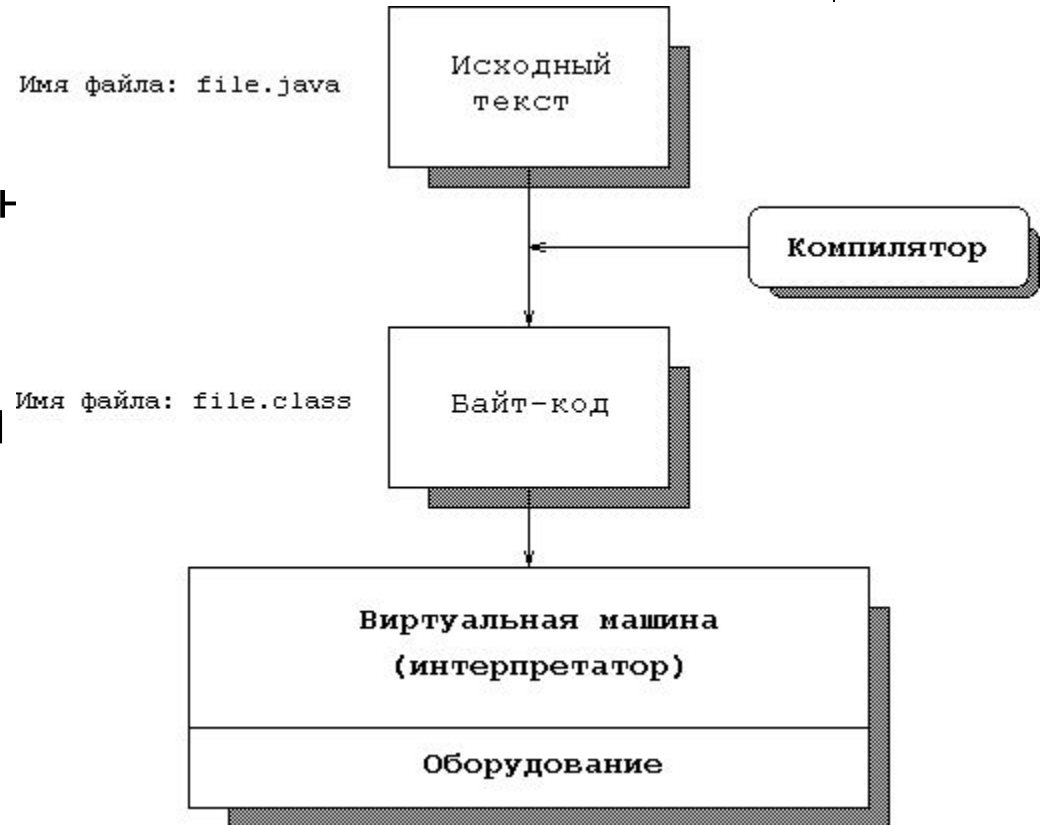
- Код програми пишеться на мові програмування Java у файлі *.java
- Код програми компілюється компілятором `javac`. В результаті отримуємо байткод (файл *.class)
- Байткод виконується за допомогою програми `java`. Ця програма запускає віртуальну машину JVM (Java Virtual Machine)

Характеристики Java-програми

- Характеристики
 - Незалежність від апаратного забезпечення
 - Незалежність від операційних систем
- Незалежність завдяки JVM

JAVA VIRTUAL MACHINE (JVM)

Старт JVM

- JVM подається на вхід початковий клас
- Виконується метод `main` початкового класу

> **java HelloWorld**

```
public class HelloWorld {  
    public static void main(String[] args) {  
        System.out.println("Hello World!");  
    }  
}
```

JVM (Java Virtual Machine)

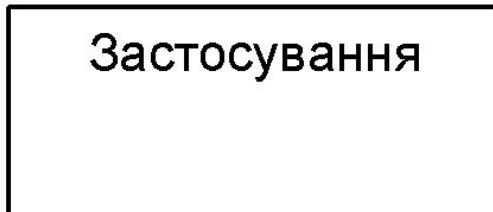
- JVM – абстрактна обчислювальна машина
 - Має власний набір інструкцій
 - Нічого не знає про мову Java
 - Виконує байт-код (bytecode) – набір інструкцій JVM
- Class-файли
 - Містять байткод та допоміжну інформацію
 - Java-програми компілюються у байт-код та розповсюджуються у вигляді “class”-файлів або їх архівів (“jar”-файлів)
- Non-Java JVM?
 - Мови із статичною типізацією: Ada, C, Pascal
 - Мови із динамічною типізацією (скриптові мови) – починаючи з JDK 7

Типи JVM

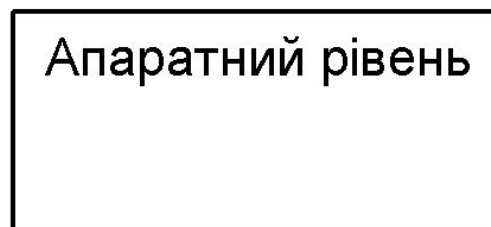
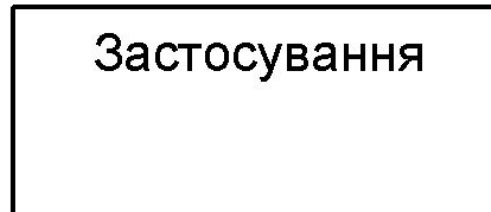

- Software JVM
 - Sun JDK, IBM Java SDK, Open JDK
- Hardware JVM
 - PicoJava, ARM Jazelle
- Embedded JVM
 - Портативні пристрої, побутові пристрої - Java 2 Micro Edition – Scelmer CEE-J, Jeode
 - Веб-браузери - аплети

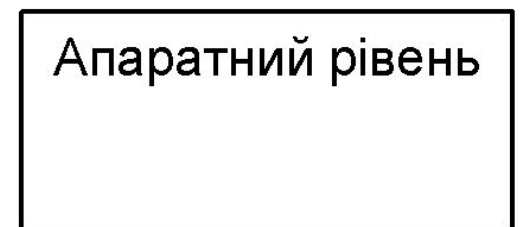
Hardware JVM

Embedded JVM

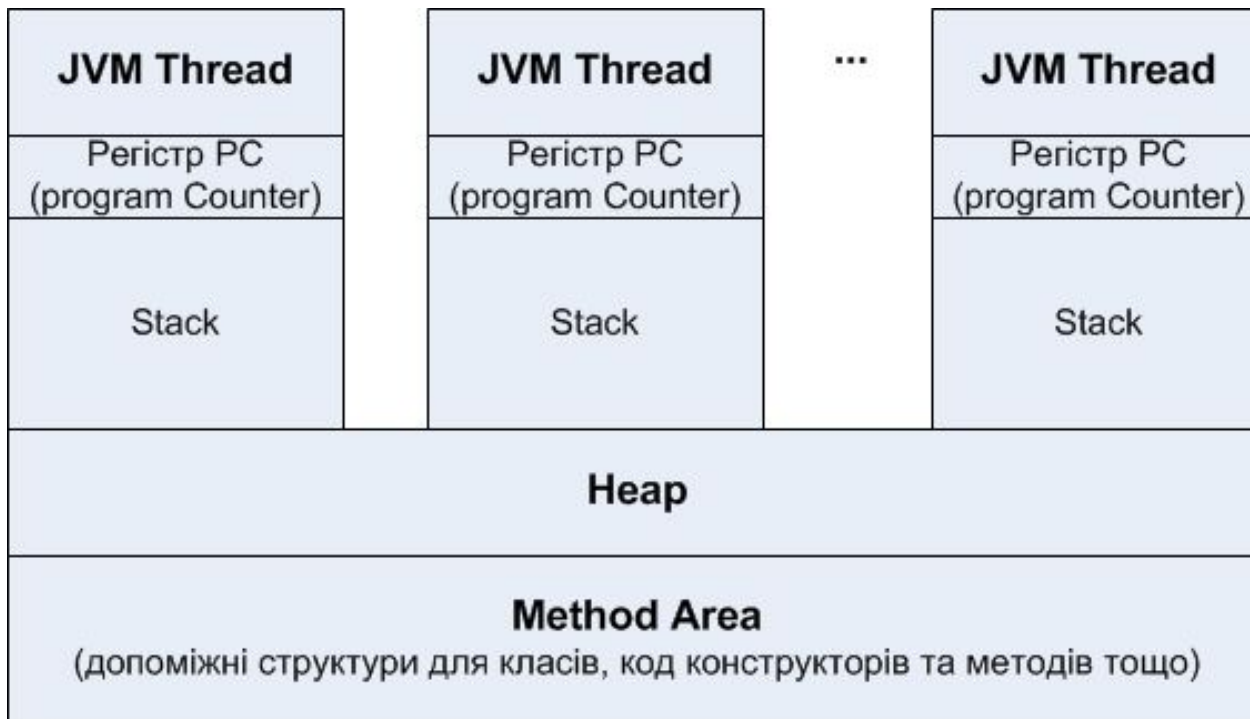
Software JVM

Структура JVM

- JVM – це абстрактна **стекова** обчислювальна машина
- Має власні потоки виконання (JVM Thread)
- Містить загальні для всіх потоків виконання області Heap, Method Area

Функції JVM

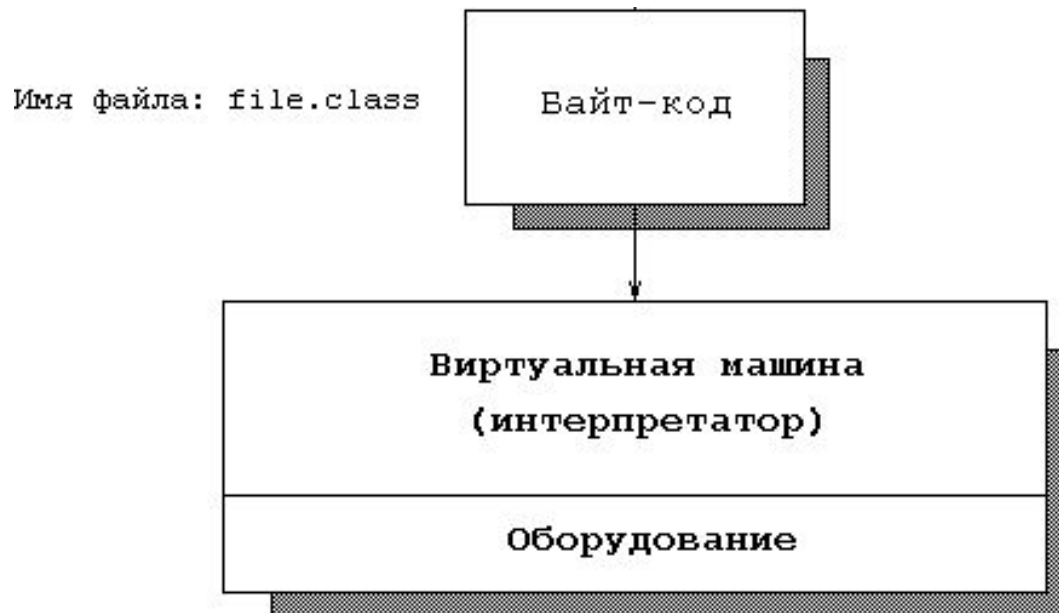

- Інтерпретація
 - Для підвищення продуктивності може бути залучений JITC (Just In Time Compiler).
- Class Loader – завантаження класів
 - Завантаження, зв'язування, ініціалізація класів
- Garbage Collector (GC) - збирання сміття
 - Здійснюється неявний виклик, якщо в області “heap” неможливо виділити пам'ять
 - Для явного виклику GC застосовуються System.gc() – але такого краще не робити
 - Розмір “heap” встановлюється параметром -Xmx
- Паралельне виконання
 - Можливість одночасної роботи декількох потоків виконання

Інтерпретація

- JVM виконує байт код
 - Виконання відбувається шляхом трансляції кожної команди байт-коду в машинний код
 - Така трансляція відбувається постійно під час виконання кожної команди з байт-коду

JITC

- JITC (just in time compilation) –
 - Це оптимізація виконання байт-коду
 - Кешування машинного коду для раніше трансльованого байткоду

```
>java -version
```

```
java version "1.6.0_21"
```

```
Java(TM) SE Runtime Environment (build  
1.6.0_21-b07)
```

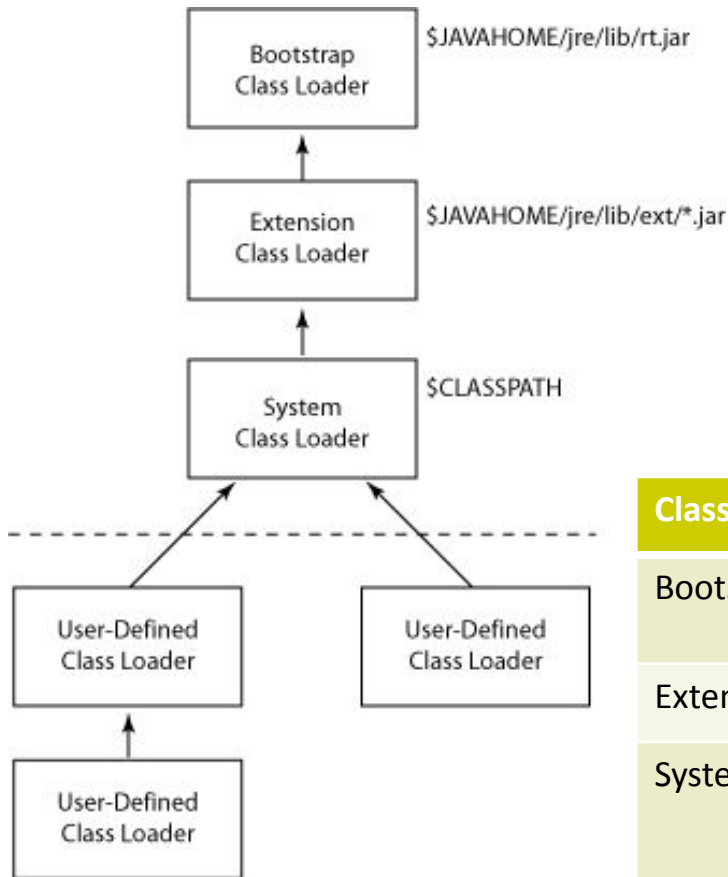
```
Java HotSpot(TM) Client VM (build 17.0-b17, mixed  
mode, sharing)
```

Java HotSpot – це вбудований Just In Time
Compiler

Завантаження класів

- Завантаження Java-класів здійснюють завантажувачі класів (class loader)
- Завантажувачі класів організовані у дерево
- Кожний наступний завантажувач класів бачить тільки ті класи, які завантажені попереднім завантажувачем

Class loader	Пояснення
Bootstrap	Завантажує внутрішні класи JDK, класи з пакетів java.*
Extensions	Завантажує jar-файли з каталогу lib/ext
System	Завантажує jar-файли з classpath (визначається або системною змінною \$CLASSPATH або опцією java -cp)
User-Defined	Власні завантажувачі класів. Наприклад, для завантаження класів, які зберігаються в БД

Процес завантаження класу

- В результаті клас завантажений та готовий до використання
 - Не плутати з інстаціюванням класу

- **Крок 1 – завантаження**

- Пошук class-файлу
- Завантаження байткоду

- **Крок 2 – зв'язування**

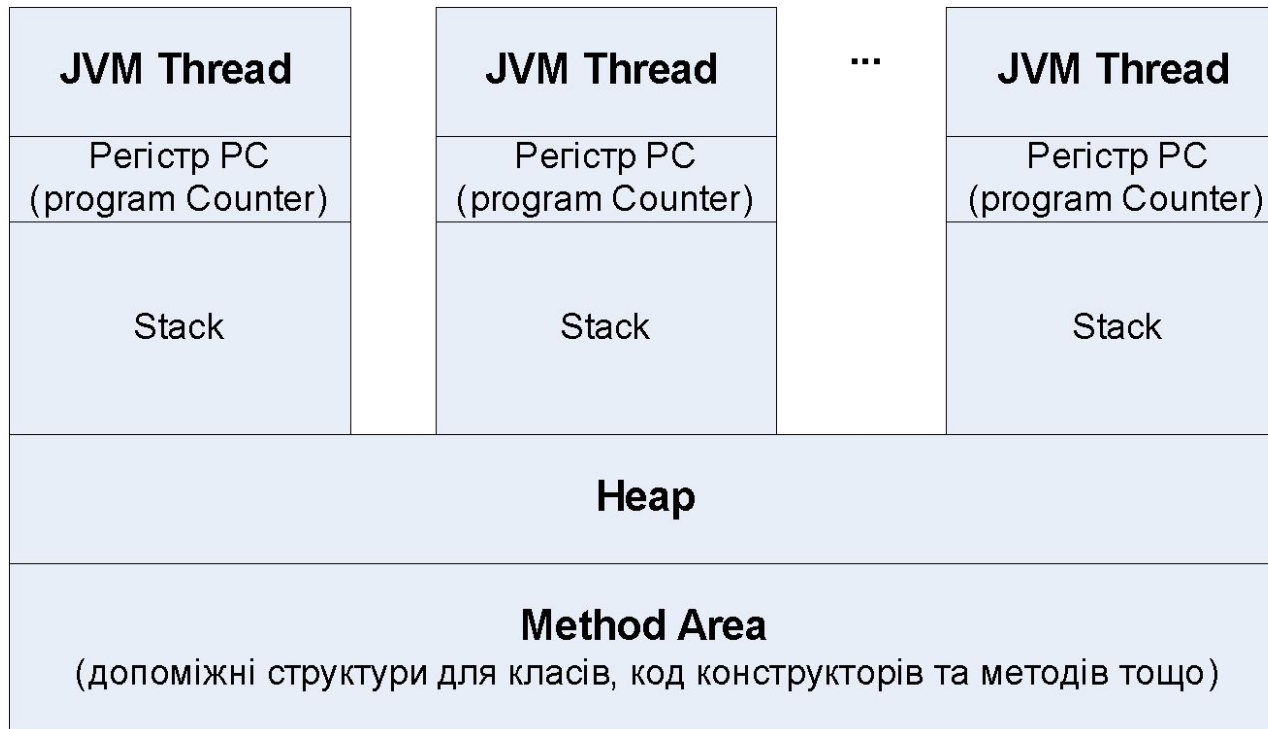
- Верифікація байткоду
- Підготовка класу (відтепер за допомогою Reflection API можна динамічно звернутися до класу, його методів та полів).
- Розіменування усіх класів, на які посилається даний клас

- **Крок 3 – ініціалізація**

- Виконання блоків статичної ініціалізації
- Ініціалізація статичних полів

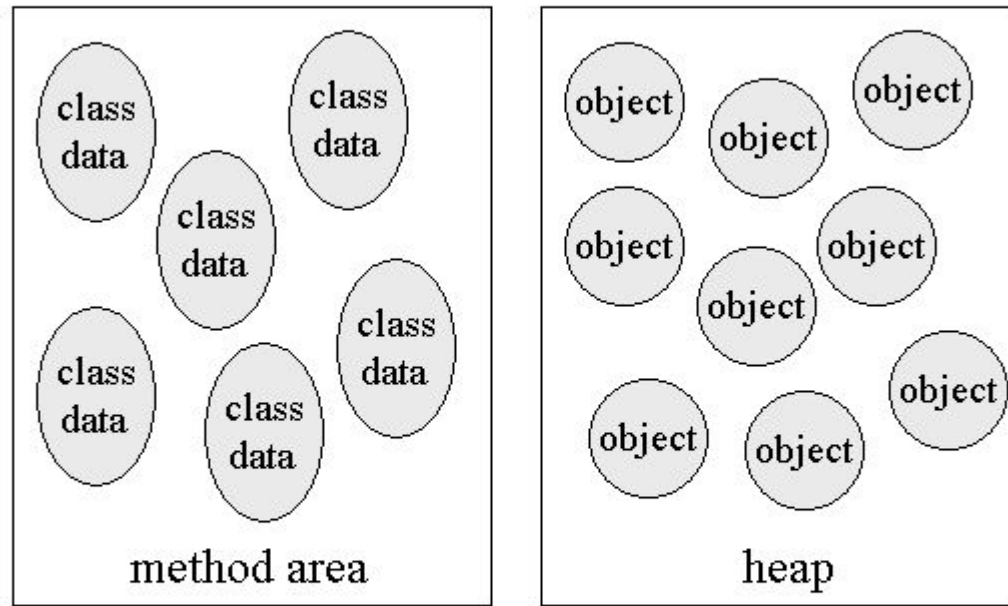

Паралельне виконання у JVM

- JVM управляє власними потоками виконання
 - Саме тому Java містить конструкції для роботи з багатопоточністю на рівні мови (наприклад, ключове слово `synchronized`)
- Кожний потік виконання містить свій регістр PC та стек
- Кожний потік виконання виконує байткод

Heap, Method area

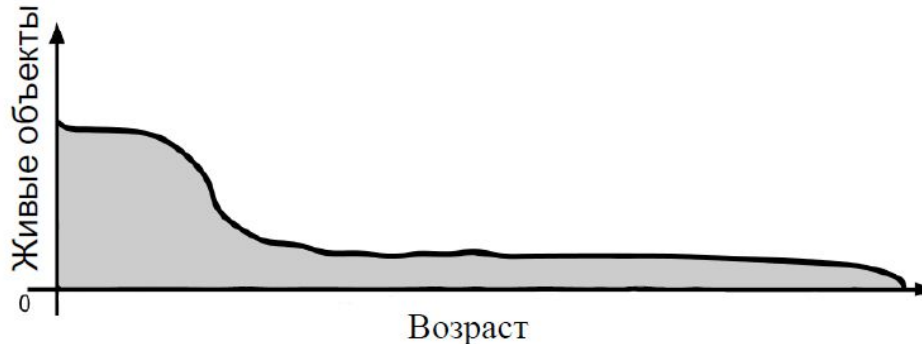

- *Heap memory* is the runtime data area from which memory for all class instances and arrays is allocated.
- *Non-heap memory*
 - **method area.** It stores per-class structures such as a runtime constant pool, field and method data, and the code for methods and constructors
 - memory required for the internal processing or optimization of the JVM.
- GC очищує Heap Memory

Garbage Collector (1/2)

- Знаходить та звільнює місце, яке зайняте непотрібними об'єктами
- Алгоритм GC заснований на ідеї поколінь (most objects die young)

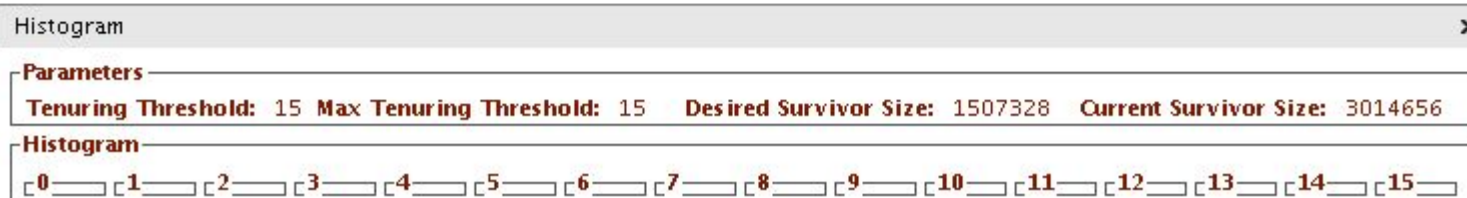
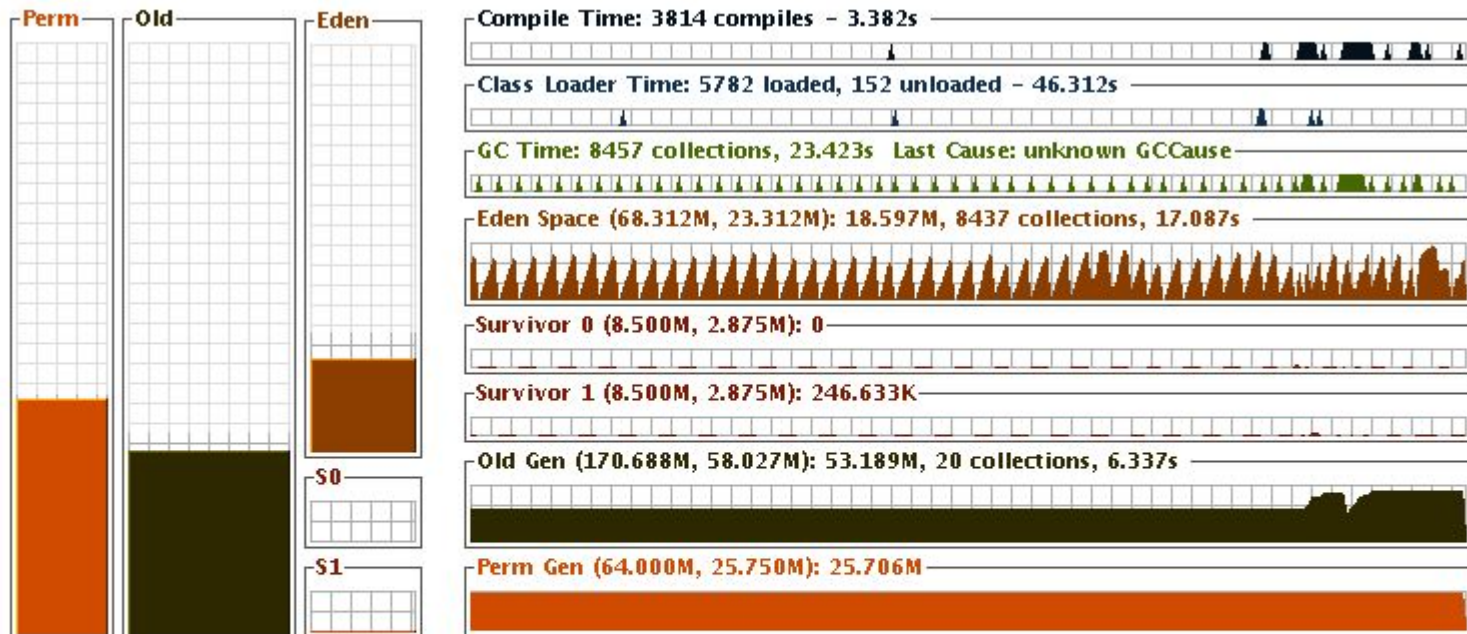
- Heap поділяється на покоління (розміри «поколінь» та нюанси алгоритму GC є предметом тонкої настройки)

Garbage Collector (2/2)

- За допомогою утиліт JVisualVM / VisualGC можна слідкувати за роботою GC

Моніторинг JVM

- JVisualVM
- VisualGC
 - може бути встановлений як plugin до JVisualVM
- JConsole

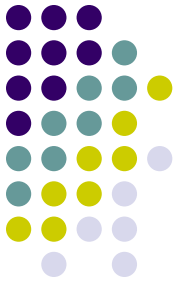
JVisualVM

The screenshot displays the Java VisualVM application window. The main area shows a 'Heap Dump' analysis with a 'Classes' tab selected. The 'Classes' tab displays a table of memory usage for various classes.

Class Name	Instances [%]	Instances	Size
java.lang.String	15.4%	28928	694272 (4.4%)
char[]	14.8%	27789	2063332 (13.1%)
java.util.HashMap\$Entry	6.4%	11928	286272 (1.8%)
short[]	4.6%	8571	487958 (3.1%)
java.util.Hashtable\$Entry	4.5%	8504	204096 (1.3%)
int[]	4.1%	7606	7524924 (47.9%)
byte[]	3.1%	5900	1166029 (7.4%)
java.lang.Object[]	2.8%	5163	253092 (1.6%)
java.lang.reflect.Method	2.2%	4147	319319 (2%)
java.lang.Class[]	2.2%	4131	47160 (0.3%)
java.util.HashMap\$Entry[]	2.0%	3000	738268 (4.8%)

JVisualVM

The screenshot displays the Java VisualVM application window. The title bar reads "Java VisualVM". The menu bar includes "File", "Applications", "View", "Tools", "Window", and "Help". The toolbar contains icons for file operations and application management.

The left sidebar shows a tree view under "Applications":

- Local
 - VisualVM
 - [heapdump] 11:48:01 AM
- Remote
- Snapshots
 - VisualVM, 07:09:34

The main area shows the "VisualVM" window with tabs for "Start Page", "VisualVM", "Overview", "Monitor", "Threads", "Visual GC", and "[heapdump] 11:48:01 AM". The "Visual GC" tab is active, displaying:

- Visual GC controls: Spaces, Graphs, Histogram
- Refresh rate: Auto msec.

The "Spaces" panel shows three memory space graphs:

- Perm**: A large orange bar at the bottom of the grid.
- Old**: A green bar at the bottom of the grid.
- Eden**: A yellow bar at the bottom of the grid.

The "S0" and "S1" panels show smaller orange and brown bars respectively.

The "Graphs" panel displays performance metrics:

- Compile Time: 963 compiles - 11.366s
- Class Loader Time: 5761 loaded, 0 unloaded - 8.401s
- GC Time: 31 collections, 679.561ms Last Cause: unkn
- Eden Space (63.875M, 29.562M): 13.232M, 28 collectio
- Survivor 0 (21.312M, 11.312M): 5.536M
- Survivor 1 (21.312M, 12.438M): 0
- Old Gen (128.000M, 38.188M): 23.018M, 3 collections, :
- Perm Gen (64.000M, 55.250M): 28.293M

БАЙТ-КОД

Байт-код

- Набір інструкцій:
 - http://en.wikipedia.org/wiki/Java_bytecode_instruction_listings

```
javac Hello.java  
javap -c Hello
```

```
Compiled from "Hello.java"  
public class Hello extends java.lang.Object{  
public Hello();
```

Code:

```
0: aload_0  
1: invokespecial #1; //Method java/lang/Object."<init>":()V  
4: return
```

```
public static void main(java.lang.String[]);
```

Code:

```
0: getstatic #2; //Field java/lang/System.out:Ljava/io/PrintStream;  
3: ldc #3; //String Hello World  
5: invokevirtual #4; //Method java/io/PrintStream.println:(Ljava/lang/String;)V  
8: return  
}
```

```
public class Hello {  
    public static void main(String[] args) {  
        System.out.println("Hello World");  
    }  
}
```

JBE - Java Bytecode Editor

The screenshot displays the Java Bytecode Editor (JBE) window. The title bar reads "Java Bytecode Editor". The menu bar includes "File", "Edit", "Browse", "Window", and "Help". Below the menu bar is a toolbar with icons for navigation and editing. The main window is titled "C:\Test3.class" and shows a tree view on the left with the following structure:

- General Information
- Constant Pool
- Interfaces
- Fields
- Methods
 - <init>
 - m
 - [0] Code
 - [0] LineNumberTable
- main
- Attributes

The right pane shows the "Generic info" section with the following details:

- Attribute name index: [cp_info #26](#)
- Attribute length: 88

The "Specific info" section has tabs for "Bytecode", "Exception table", "Misc", and "Code Editor". The "Code Editor" tab is active, showing the following bytecode instructions:

```
1 aload_0
2 aload_0
3 getfield Test3/z I
4 putfield Test3/x I
5 aload_0
6 aload_0
7 getfield Test3/x I
8 putfield Test3/y I
9 new java/lang/StringBuilder
10 dup
11 aload_0
```

A "Save method" button is located above the code editor.

ВЛАСТИВОСТІ МОВИ JAVA

Властивості Java

- Завдяки JVM:
 - Кросплатформеність
 - Простота управління пам'яттю
 - Підтримка багатопоточності
- Інші властивості:
 - Чиста об'єктно-орієнтована мова

HELLO WORLD

Hello World!

- HelloWorld.java

```
public class HelloWorld {  
    public static void main(String[] args) {  
        System.out.println("Hello World!");  
    }  
}
```

- `javac HelloWorld.java` -> `HelloWorld.class`
- `java HelloWorld`

Ресурси

- James Gosling, Bill Joy, Guy Steele. **The Java Language Specification**. - Addison Wesley. - 3 edition. - 2005. - 688p. - <http://java.sun.com/docs/books/jls/>
- Tim Lindholm, Frank Yellin. **The Java Virtual Machine Specification**, Second Edition. - Prentice Hall. - 1999. – 496p. - <http://java.sun.com/docs/books/jvms/>
- **Java SE 6 Documentation**
<http://download.oracle.com/javase/6/docs/>
- **Java Tutorials**
<http://download.oracle.com/javase/tutorial/index.html>
- Bill Venners. **The Java Virtual Machine. Chapter 5 of Inside the Java Virtual Machine.**
<http://www.artima.com/insidejvm/ed2/jvm.html>

- Запитання?